

Granulat – en vågskål mellan miljö och folkhälsa

Att konstgräsplaner väcker många diskussioner är ingen nyhet. Spelplaner som bidrar till längre säsonger och ökad spelkvalité främjar vår folkhälsa samtidigt som granulatet är mikroplaster som riskerar att sprida sig i vår natur.

Granulat från konstgräsplaner är en av de främsta bidragande faktorerna till att mikroplaster sprider sig i naturen. Granulat är mikroplaster som sprider sig till våra vatten och vattenlevande organismer. För att minska stadens ekologiska fotavtryck har Malmö stad påbörjat en utfasning av mikroplast efter ett beslut av kommunfullmäktige 2016.

Malmö stads ambition är att fasa ut och sluta använda granulat år 2030 förutsatt är att det finns alternativ som uppfyller krav på funktion inom rimlig budget. Ett första delmål till år

2025 är att begränsa utsläpp av mikroplasterna genom att minska användningen av granulatet.

SBR-granulat har under flera år varit marknadsledande vid byggnation av konstgräsplaner. SBR (nermalda bildäck) är ett slitstarkt material med god spelkvalitet som dessutom har en lägre temperaturkänslighet än andra granulat vilket under perioder med minusgrader bidrar till något ökade speltimmar. Baksidan med SBR och andra gummi/plast baserade granulat är att de lätt sprids utanför konstgräsplanen och därmed bidrar till nedskräpning av naturen. Det har blivit en vågskål mellan miljö och folkhälsa vilket bidrar till en ökad komplexitet att uppfylla handlingsplanen vid byggnation av konstgräsplaner.

Nytt lagförslag

Sedan 2019 har ett arbete av Europeiska kemikaliemyndigheten (ECHA) påbörjats för att ta fram ett lagförslag i syfte av att förhindra spridning av mikroplaster. Lagen innebär ett förbud mot att aktivt tillsätta/använda mikroplaster i blandningar eller produkter inom Europa. Under sommaren 2023 kan lagen komma att träda i kraft vilket innebär att en utfasning av produkter med mikroplaster på marknaden blir realitet.

Lagstiftningen grundar sig i oron för de risker som mikroplaster utsätter miljön och människors hälsa för. Ett av huvudargumenten är relaterat till att mikroplasterna riskerar sprida sig i våra näringskedjor. Plast som hamnar i miljön finns kvar länge och vi har idag inga metoder att få bort det som hamnar där. Det är även svårt att avgöra vad den faktiska miljöpåverkan innebär på lång sikt. ECHA räknar med att restriktionerna kommer motverka att 500 000 ton mikroplaster inom EU hamnar i naturen, över en 20-årsperiod ([All news - ECHA \(europa.eu\)](#)).

Positiv syn på lagförslaget

Lagen innebär en övergångsperiod på minst sex år. Efter övergångsperioden kommer det inte längre vara möjligt att köpa produkter innehållande mikroplaster inom EU. Detta innebär ett ökat tryck på marknaden som förhoppningsvis leder till att miljövänliga alternativ, med liknande egenskaper och spelkvalitet som SBR, tillkommer på marknaden.

Idag finns inte denna lösning vilket betyder att Sveriges kommuner behöver balansera målkonflikten mellan miljö och folkhälsa och bidra med så bra lösningar som möjligt. Fritidsförvaltningen jobbar löpande med att testa och utvärdera olika miljövänliga alternativ av granulat som tas fram i samverkan med flera nationella och internationella aktörer och kommuner gällande anläggande av konstgräsplaner.

Där planer nyanläggs kommer sand att användas istället för granulat. Sand är för tillfället det bästa alternativet för miljön men saknar några av de egenskaper som SBR har. Sand bedöms också som ett bättre alternativ än de biologiskt baserade granulat (kokos, olivkärnor med flera) som för tillfället finns på marknaden. För de planer som omläggs är ambitionen att befintligt granulat ska rengöras och återanvändas.

Samtliga planer som byggs inom Malmö stad uppfyller de krav på kvalitet och spelegenskaper som finns framtagna av FIFA.

Förhoppningen är att ett bra ersättande material för SBR snart når marknaden och att både sand och återbrukat SBR kan bytas ut 2030 och att Malmö har konstgräsplaner som både främjar miljö, spelkvalité och folkhälsa.

Hur vi kan minska spridning av mikroplaster

Fram tills att vi har ett ersättande material krävs det att alla hjälps åt för att minska spridningen.

Eget ansvar

Varje enskild människa som befinner sig på en konstgräsplan behöver ta ett ansvar att se till att granulat inte följer med från planen. Töm skorna och borsta av kläderna.

Praktiska förutsättningar

Det måste finnas förutsättningar på plats för att stoppa spridningen. Det finns många olika lösningar som exempelvis tillräckligt många skoborstar, granulutfällor, galler för att stampa av skor och en kontrollerad in- och utgång där granulatet kan fångas upp.

Säkerställa rutiner

Vid skötsel av ytor med granulat behöver det finnas stärkta rutiner för att förhindra spridning såsom att blåsa av granulat från driffordon och redskap.

Projektets övergripande steg och tidsestimat

Här presenteras projektets olika delar och vilka planer som befinner sig i vilka steg. Observera att det kan ske ändringar framöver men vi kommer gå ut med information när det finns.

[Se hur er plan ligger till](#)

Nedan presenteras de planer som ingår i projektet i *bokstavsordning*.

Omläggning av befintliga planer

- Bäckgårds IP, plan 1 och plan 2
- Heleneholms IP
- Hyllie IP, plan 1
- Kroksbäcks IP
- Lindängens IP, plan 1
- Malmö IP
- Mariedals IP
- Mellanhedens IP
- Oxievångs IP
- Rosengård Norra IP
- Rosengård Södra (hybrid)

Nyanläggning av konstgräsplaner

- Dalhems IP
- Gullviksborgs IP
- Heleneholms IP plan 2
- Klagshamns IP
- Limhamns IP 7-spelsplan
- Lindängens IP, plan 3 (linjeras för Amerikansk Fotboll)
- Malmö IP 7-spelsplan (utanför arenan)
- Oxievångs IP
- Rosengård Norra IP, 7-spelsplan

Hur vet vi när våra träningar behöver ske på en annan plan?

Vi kontaktar de föreningar som direkt drabbas av projektet för att tillsammans kunna lösa temporära träningsplatser. Alla planer kommer inte anläggas samtidigt och vi tittar just nu på vilken ordning arbetet kommer ske.

Kontakt

Mejl: booking@malmo.se

Malmö stad

E-mail: malmostad@malmo.se | Webb: www.malmo.se

Telefon: 040 - 34 10 00

Detta mejl skickades till bossec54@outlook.com.

[Nej tack, skicka mig inga fler mejl från Malmö stad.](#)

